

Public Safety
Canada

Sécurité publique
Canada

êkonik kâ-mâyi-itôtâhcik ta-ati-kiskêyihtamohisoyan

Canada

© Her Majesty the Queen in Right of Canada, 2009

Cat. No.: PS4-69/2009Rc-PDF

ISBN: 978-0-662-03304-2

Printed in Canada

êkonik kâ-mâyi-itôtâhcik poko ohcitaw ka-miyihcik kîkway ka-kiskeyihtamohisocik ayiwâk, êkosi wawiyêsiwiwin astêw ôt ôma askiy, an âna ohci kâ-mâyi-itôtâkot mêkwâ-ayâci ita kipahowikamik Correctional Service of Canada ahpô mîna wî-pê-pakitinatwâwi ici National Parole Board. êwako ôma kiskêyihtamowin sêmâk ka-ati-miyikawin – wî-masinahikêyani poko kwayask ita ka-itisahaman êwako ôma nîkân itôtamani ka-masinahikawin êkota.

êwako ôma masinahikanis ka-wihtamâkon kîkway poko ta-kiskêyihtaman mâyi-itôtâkawiyani, tânitê ka-isi-miskaman kiskêyihtamowin, tânisi pâyakwan kiya kâ-mâyi-itôtâht ta-itakonikâtêw wî-wiyêsiwâtihci kîspin isi êkwa mina ka-ati-kiskêyihtên tânisi kotakak ê-isi-paminihcik ôt ôm âskiy.

KIKÎ-MÂYI-ITÔTÂKAWIN CÎ?

tâpwê kîkî-mâyi-itôtâkawin kîspin isi:

- Kîspin kîkî-mâyi-itôtâkawikn (mistahi ê-wanihtâyan âhpô kîspin kipakamahwohkawin âhpô kîspin ê-wîsaki-itêhêhikawiyani) osâm awiyak ê-mâyi-itôtâhk kîkway, kiyâm âta kîspin mwêskwa ê-wiyêsiwâtihci anima ohci kâ-mâyi-itôtâsk; ahpô
- kîkî-mâyi-itôtâkawin osâm ohci awiyak ê-mâyi-itôtâhk êkwa mîna kîspin kîkî-nitawi-wihtên simâkanisiwikamikohk ahpô owawiyêsiwâcikewikamikohk; ahpô
- ê-kihci-wikimat, ê-wîci-wikimat, iwahkômat, ahpô ikanawiyimat awiyak kakî mayi totâht êkwa ipôni pimatisit ahpô êkay kaskihtât ta-natamâsôt (tapskôc awiyak êkîh ahkosit ahpô ê-awâsisiwit)

TANISI KAKI KAHTINEN KISKEYIHTAMOWIN?

kiskêyihtamowin ana ohci kâ-mâyi-itôtahk môy itowâhk ka-miyikawin. poko kiya, ahpô awiyak ê-masinahasot ta-pîkiskwêstamâsk, onâtamâkêwiyniw, poko wiya ka-nitawi-pîkiskwâtât Correctional Service of Canada ahpô mina National Parole Board ta-pê-itisahamâkot kîkwâya kiskêyihtamowina. itowâhk ôma kiskêyihtamowin isiyihkâtêw “ê-masinahasot.”

kîspin ana kâ-mâyi-itôtahk kipahwoci ita kipahwowikamikohk ita tipahâskânihk, mâka môy nêtê Ontario ahpô Quebec, poko ka-itisahahikâtêk ita National Parole Board. kika-ahkami-wâ-wihtamâkawin wâ-wîpac isko kipahwoci ana kâ-mâyi-itôtâsk ahpô kîspin mîna êkây ayiwâk kiskêyihtamowin nitawêyihtamani. kîspin ana okipahwow ana mêkwâ-kipahwoci Ontario kîkâ-kî-sêwêpicikân ita **1-888-579-2888**. kîspin ana okipahwow kipahwoci ita Quebec kîkâ-kî-sêwêpicikân ita **1-866-909-8913**.

TÂNISI NKÂ-İKÎ-ISI-MASINAHASON?

ta-kiskêyihtaman ayiwâk tânisi isi ohci ka-masinahasoyan kîspin nitawêyihtamani ta-wâ-wihtamâkawiyan ahpô kîspin kotak kiskêyihtamowin nohtê-kiskêyihtamani, sêwêpicikêw itê Correctional Service of Canada ita **1-866-806-2275** ahpô National Parole Board ita **1-866-789-INFO (4636)**. kîkâ-kî-sêwêpitamawâwak êkây mâna kâ-tipahikêhk pokw-îtê ohci ota askiy ahpô kihci-môhkômaninâhk mîna ohci.

TÂNISI ITOWÂHK NANÂTOHK KISKÊYIHTAMOWIN KIKÂ-KÎ-KÂHTINËN?

nitawêyihcikâtêki kîspin êkwa mina osâm ê-mâyi-itôtâkawiyan, kika-miyikawin ôhi:

- owîhowin ana kê-mâyi-itôtâsk;
- tânisi ê-isi-wiyêsiwâtihk mina ita wiyêsiwêwikamikohk ka-wiyêsiwâtâcik ana kê-mâyi-itôtâsk;
- tânispîhk ohci kê-mâci-kipahwoht êkwa tânikohk ta-kipahwâw; asici;
- kîspin kaskihtâci ana kê-mâyi-itôtâsk tânispîhk ta-kî-pê-pakitiniht, kîsikâwa kîspin pakitinihci ahpô môsci-pakitinihci êk êkwa.

asici mîna, nitawêyihcikâtêki, kikâ-kî-miyikawin mina ôhi kiskêyihkamowina isi-itêyih tâhki Commissioner ita ohci Correctional Service of Canada ahpô an âna otâpapiw ita ohci National Parole Board, kîspin anima ohci kê-nohtê-kiskêyihkamowan tâpwêmakahki êkwa mîna môya nânitaw ka-ohci-mâyi-itôtawâw ana okipahwow ati-miyikawiyani anima kiskêyihkamowin:

- tânikohk ê-itahto-piponêt ana kê-mâyi-itôtâhk;
- tânitê itasi anima kipahwowikamik ana ohci kê-kipahwoht;
- tânispîhk anima kîsikâw, kîspin ihtakoki, tânispîhk ta-kî-pê-pakitiniht kiyâm kîspin ati-papâmi-wîcihiwêwâci simâkanis ahpô aciyaw êkây êkota ayâci, pakitinihci ka-nitawi-atoskêt, môsci-pakitinihci mîna kîspin;
- tânispîhk kêhicinâ ê-wî-wiyêsiwâtihk National Parole Board;
- kikamoki kîspin kîkway tânisi ka-isi-pimâtisîtotahk wî-pakitinihci, ka-nitawi-atoskêt, môsci-pakitinihci mîna kîspin;

- ana kâ-mâyi-itôtahk tânitê ê-wî-itohtêt ici pakitinihci ahpô aciyaw pakitinihci, ka-nitawi-atoskêt, môsci-pakitinihci mîna kîspin kîspin cîki kîspin wî-nitawi-wîkici ita kâ-ayâyan; êkwa;
- kîspin mêkwâ-kipahwoci êkwa, êkây kîspin, tânehki.

kikâ-kî-nâtisahên National Parole Board owiyêsiwâcîkêwina ka-itamihk ohci Decision Registry. kikâ-kî-itakonikâtêwa mîna tânehki ê-isi-kîsiswâtamiht ta-pakitiniht, ta-wâyinohtahiht kâwi kipahwowikamik, ka-kanawêyimiht aciyaw, êkwa mîna tânehki anima ohci Appeal Decision ka-itamihk ohci National Parole Board. êkonik aniki Board kikâ-kî-yîkatênamwak kiskêyihamowin kîspin ta-kî-wîhicikâtêk osâm mistahi kiskêyihamowin, ta-kî-ayiwâki-mâyi-itôtahk awiyak ahpô kîspin môy ta-kî-kâwi-pîhtokwahiht otiskonikanihk kwayask ta-kî-isi-pimâtisit.

KIPÎKISKWÊWIN ANIMA ITAKONIKÂTÊW ITA CORRECTIONS ÊKWA PAROLE KÂ-ISI-ÂY-ITÔTAMIHK

êkonik aniki Correctional Service of Canada mîna National Parole Board otinamwak kiskêyihamowina ayâyani kwayask ta-nâkatohkâtikawiyani mina tânisi ê-kî-isi-kiskâkoyan anima ohci kâ-mâyi-itôtâkawiyani, kiwâhkômâkanak ohci mîna, êkwa kitiskonikanihk. kikâ-kî-nawasonên ta-masinahikêyan, kahkiyaw ê-masinahaman ê-isi-ây-itôtâkawiyani kîspin masinahasoyani, môsihtâyani ahpô pîkopayiyani osâm ôm ôma ohci mîna isi kikâ-kî-isi-masinahên. kikâ-kî-kakwêcimâwak mîna Correctional Service of Canada ahpô National Parole

Board ta-kî-kikamotamiht ayiwâk nânitaw ana kâ-mâyi-itôtâsk. pokw-îspîhk kîkâ-kî-itisahamawâwak ayiwâk mîna kiskêyih tamowin.

kâ-mâyi-itôtâkawiyan, kîkâ-kî-nitawi-wihtên mîna ita National Parole Board wî-wiyêsiwâtihci kîspin. kiyâm kîspin êkây nitawi-pîkiskwêyani, kîkâ-kî-kakwêcihkêmon ka-nitawi-kitâpahkêyan. ahpô kiya kîspin nohtê-ayamihtâyani anima kâ-masinahaman ita ispihk wiyêsiwâtihci ahpô mîna kîkâ-kî-cikâstêpipitison êkây kîspin kaskihtâyani ta-nitawi-itohtêyan. êkonik National Parole Board poko ohcitaw ka-nitawêyih tamwak anima kâ-wî-nitawi-itwêyan nistomitanaw askîwina mwêhci ka-wiyêsiwâtihci kîspin nitawêyihci kâtêki ka-itwêstamâkêhk nêmitanaw-niyânosâp askîwina êsa mwêhci pâmwayês.

ahpô êtikwê mîna kîka-sâkaskinamohtahikawin Department of Justice's Victims Fund ka-wîcihikawin sôniyâw ka-itohtêyan National Parole Board wî-wiyêswâcihkêtwâwi an âna ohci kâ-mâyi-itôtâsk. poko ka-masinahasoyan awiyak isi ê-mâyi-itôtâht ta-wîcihikawiyân. anim ânima Victims Fund mîna sôniyâw mêkiwak ta-wîcihiht awiyak ka-itohtêt mîna ta-nitawi-wîcôhkamotahk National Parole Board ita wî-wiyêsiwâtihci ici.

ANIMA KISKÊYIHTAMOWIN KA-MÊKIYAN KA-MIYÂW CÎ ANA KÂ-MÂYI-ITÔTÂSK?

anima kikiskêyih tamowin kiya ohci, tâskôc ita kâ-wîkiyan, kisêwêpicikan mîna ita kâ-itisahamâkawiyan kîkwây, mwâc êkoni miyâw ana kâ-mâyî-itôtâsk. mâka, wiyêsiwêwin anima poko ohcitaw Correctional Service of Canada mîna aniki National Parole Board ta-miyiht ana kâ-mâyî-itôtâsk kîkway nanâtohk kikiskêyih tamowin ispihk kêhcinâ wî-wiyêsiwâtihci, mîna asici kiskêyih tamowin wiya ohci kâ-mâyî-itôtâsk, ahpô kîkwâs nanâtohk kâ-masinahikâtêk.

TÂNISI CORRECTIONAL SERVICE OF CANADA WÎ-ÂPACIHTÂWAK KISKÊYIHTAMOWIN KÂ-MÊKIYAN?

kîpsin ê-kî-masinahaman Victim Impact Statement kâ-itamihk ita wî-kîsiswâtihci, aniki Correctional Service of Canada, poko ohcitaw wiyêsiwêwin, ta-ohci-kâhtinaman kâhkiyaw kâ-masinahikâtêk. êkây astêki Victim Impact Statement, otatoskêw ana community parole officer kîkâ-kî-sâkaskinâhtâw ta-ohci-kâhtinahk kiskêyih tamowin kiya ohci ta-wîcihikik Correctional Service of Canada wî-kitâpamihci ana kâ-mâyî-itôtâsk. ômisi kiskêyih tamowin kika-âpacihikâtêw:

- wî-kîsiswâtihci ici mîna wî-kitâpamihci ka-isi-miyowîtôsêmâht otiyinîma;
- wî-itêyih tamohihci National Parole Board kîpsin ici ta-kî-miyiht pakitinihci isi, anima kâ-itamihk parole, êkwa kîpsin wî-âkwamohtamohihci ta-isi-pimâtisîhitôtahk isko wî-pakitinihci;

- ta-âpacihtâwak wî-kîsiswâtihci ta-pakitiniht ta-pê-wayawît aciyaw ahpô mîna kîspin ta-pakitiniht ta-atoskê nânitaw aciyaw mwêhci ta-pê-wayawît; kêhcinâ
- ta-kitâpamiht kîspin ici ta-mâyi-itôtahk wî-wayawîci êkwa kîspin ta-otinahk kîspin kîkway ta-wîchihkot.

TANISI ANIKI NATIONAL PAROLE BOARD ÂPACIHTÂWAK ANIMA KISKÊYIHTAMOWIN KÂ-MÊKIYAN?

anima kiskêyihtamowin kâ-miyacik National Parole Board mistahi ka-wîchikowak ta-nisitohtahkik iyikohk kâ-kî-mâyi-itôtâkawiyan êkwa mîna âpacihtâwak kikiskêyihtamowin kîspin ê-nisitohtahk iyikohk êkwa tânikohk kâ-kî-mâyi-itôtâsk. êwako ôma kiskêyihtamowin ka-âpacihtâwak ta-nisitawinahkik kîspin:

- ana kâ-mâyi-itôtâsk kîspin kâwi awiyaka kâ-kî-mâyi-itôtawêw wî-mâci-pakitinihci;
- êkwa mîna kîspin kîkwaya ka-âkwamohtamohâw wî-wayawîci ici êkwa kîspin ta-kî-mâyi-itôtawât kotakak ayisiyiniwak kitiskonikanihk, ayiwâkêsîs kîspin ana mâyi-itôtâsk wî-nitawi-wîkici ciki kâ-wîkiyan kiya ahpô kiwâhkômâkanak. êkonik National Parole Board ahpwêtikwê, tâskôc, ka-ayiwâki-âkwamohtahâw êkây ciki kê-itohêt ita kâ-ayâyan ahpô mîna êkây ka-kitôtisk.

KÂ-ISI-PAMINIHCİK ANIKI KÂ-MÂYI-ITÔTÂHCİK

PUBLIC SAFETY CANADA

National Office for Victims

kâ-kî-oskêpitamihk ispihk 2005 kâ-kî-ispayik, National Office for Victims anima wîcihiwêwak Public Safety Canada êkwa miyo-âpacihihcikâtêw ta-ma-mêkicik kiskêyih tamowina kâ-wî-isi-paminihcik okipahowak. ta-isi-atoskâtamihk, otatoskêwina anihî:

- kîkâ-kî-sêwêpicikân êkây sôskwâc ta-tipahikêyan **1-866-525-0554**, êkotê kîkâ-kî-sêwêpicikêwak kâ-mâyi-itôtâhcik ita ôtê kitaskî naw mîna kîhci-môhkomânisihk;
- âsô-itisahwâwak ohci Correctional Service of Canada mîna National Parole Board ta-ohci-âpacihihcikâtêki wî-mâmiskômihci okipahwiw;
- ka-tâpwêmakahk ê-isi-kitâpahtahk ana kâ-mâyi-itôtâht mîna itakonikâtêw ita national policy development kâ-itamihk; êkwa
- oskêpitamwak nanâtohk kiskêyih tamowi-âcimowinisa ita aniki kâ-kî-mâyi-itôtâhcik, aniki kâ-wîcihâhcik kâ-kî-mâyi-itôtâhcik, êkwa pokw-âwiyak ayisiyiniwak.

ayiwâk nohtê-kiskêyih tamani, kiyôkâta National Office for Victims cikâstêpicikanihk ita www.publicsafety.gc.ca/nov.

Correctional Service of Canada

asici mîna ta-masinahosocik aniki kâ-mâyi-itôtâhcik, aniki Correctional Service of Canada's Victim Services Program isiyihkâtêw ayâwak mîna Regional Victim Services Officers kâ-nâkatohkâtahkik êwako ôma kiskêyih tamowin, ta-wîhtamâhcik

aniki kâ-mâyi-itôtâhcik mîna asici paminêwak aniki ayisiyiniwak kâ-mâyi-itôtâhcik êkwa kâ-kipahwocik kitaskînaw ispihci kitipahâskânihk ôta.

ayiwâk nohtê-kiskêyih tamani, ka-sêwêpitamawâwak Correctional Service of Canada, êkây sôskwâc ka-tipahikêyan ita **1-866-806-2275** ahpô mîna kiyôkâta cikâstêpayhcikanihk ita **www.csc-scc.gc.ca**.

aniki Correctional Service of Canada asici miyêwak kâ-mâyi-itôtâht-omâyi-itôtawêw ka-kakêskimihcik. anim ânima kakêskihkêmowin awiyak kâ-kî-otinam pokw-îspîhk nitawêyih tahki. ayiwâk ta-kiskêyih tamani, kiyôkâta Correctional Service of Canada's Restorative Justice Unit ita **613-947-7309**.

National Parole Board

anik âniki National Parole Board ayâwêwak ê-mâwisakwonihcik Regional Communications Officers kâ-itihcik pokw-îtê ôma askiy ta-mêkicik ôhi kiskêyih tamowina aniki ohci kâ-mâyi-itôtâhcik. êkonik ôki Officers kâ-itihcik, aniki kâ-masinahasocik kikâ-kî-kâhtinamwak kâ-isi-kîsiswâtahkik National Parole Board, kikâ-kî-nitawi-pîkiskwêstamâkêwak ita awiyak wiyêsiwâtihci National Parole Board êkwa mîna kikâ-kî-nitawi-kitâpahkêwak ispihk wî-wiyêsiwâtihci ispihk. Regional Communications Officers aniki kaskîhtâwak ka-nitawi-pîkiskwêstamawâcîc aniki kâ-mâyi-itôtâhcik wî-wiyêsiwâtihci ici.

ayiwâk nohtê-kiskêyih tamani, sêwêpitamawik National Parole Board ita, êkây sôskwâc ta-tipahikêyan, **1-866-789-INFO(4636)** ahpô kiyôkâta cikâstêpayhcikanihk ita **www.npb-cnrc.gc.ca**.

DEPARTMENT OF JUSTICE

Policy Centre for Victim Issues

anima ita Policy Centre for Victims Issues ita kâ-astêki Department of Justice mêkiwak wiyasiwêwin ta-isi-wîcihiht ana kâ-mâyi-itôtâht mîna wîcihitâwak anihi mîna otatoskêwi-masinahikana. ita anima Policy Centre for Victim Issues wîc-âtoskawêwak kotakak otatoskêhâkanak kwayask ta-ati-paminihcik kotakak aniki kâ-mâyi-itôtâhcik ita wiyêsiwâtowiwinik.

êkw ânima Policy Centre for Victims Issues misâw otatoskêwin itowâhk ôhi tâskôc:

- ta-ahkami-ayamihcikêcik;
- pokw-âwiyak ta-kâh-kiskêyih tamohihcik tânisi ê-kiskâkot awiyak kâ-mâyi-itôtâht;
- ta-masinahamihk kîkwâsa ka-âpacihtâhk ta-kiskinohamâhcik pokw-âwiyak;
- ka-pîkiskwâtâhcik aniki kâ-ohci-atoskawâhcik nanâtohk poko ta-ohci-kiskêyih tahkik mîna tânisi ta-kî-isi-mêskocipitamihk wiyêsiwêwina mîna anima atoskêwi-masinahikanis;
- ka-isi-paminamîhk anima Victims Fund wîcôkamawêwak aniki kâ-mâyi-itôtâhcik miyâwak kahkiyaw tipahâskâna sôniyâw ta-ohci-paminâhkik ôma itowâhk; êkwa
- miyêwak mîna sôniyâw itowâhk kâ-wîc-âtoskawâhcik aniki kâ-mâyi-itôtâhcik sôniyâw miyêwak ta-itohtêcik wî-wiyêsiwâtihci ici National Parole Board ana ohci kâ-mâyi-itôtâkocik.

ayiwâk nohtê-kiskêyih tamani tânis âna ta-kâhtiniht sôniyâw ta-itoh têhk National Parole Board wiyêsiwâtowewina, sêwêpitamawik ita Policy Centre for Victims Issues ôta ta-sêwêpicikêyêk **1-866-544-1007** ahpô mîna kiyôkâta ita **www.justice.gc.ca**.

FEDERAL OMBUDSMAN FOR VICTIMS OF CRIME

anim ita Office of the Federal Ombudsman aniki ohci Victims of Crime êkonik anima oski, kikâ-kî-miyô-otini k êwak ôta ohci kistaskî naw. êwako anima Office kâ-itamihk kî-oskêpicikâtêw ispihk 2007 kâ-kî-ispayik ta-asawâpamâcik onîkânîwak kâ-paminahkîk ôm âskiy ta-miyô-paminâhcik aniki kâ-kî-mâyi-itôtâhcik.

aniki kâ-kî-mâyi-itôtâhcik kikâ-kî-sêwêpitamawêwak aniki ita Office kâ-itamihk ta-kiskêyih tahkik ayiwâk tânisi ê-wî-isi-paminihcik anima ohci kitaskî naw-wiyêsowêwinihkêkwa mîna tânisi anihi nanâtohk ê-isi-paminihcik, mîna kikâ-kî-nitawi-misihêwak ê-isi-paminiht pokw-îtê. asici mîna ka-isi-atoskawâcik aniki kâ-kî-mâyi-itôtâhcik, anima Office ka-itamihk atoskâtamwak kwayask aniki kâ-masinahahkik otatoskewi-masinahikanisa kiskêyih tamwak ê-isi-môskâkocik aniki kâ-mâyi-itôtâhcik. an âna Ombudsman kikâ-kî-itasiwâtam kîkwâya nanâtohk kâ-isi-kiskâkocik êkwa kîspin ayiwâk ta-kî-isi-mâyi-itôtâht an âna âsay kâ-misiwanâhchihit mîna kikâ-kî-nitawi-pîkiskwâtêw ôki ka-paminahkik kitaskî naw êwak ôm ôhci.

ayiwâk nohtê-kiskêyih tamani, sêwêpicikê ita Office of the Federal Ombudsman for Victims of Crime, ka-sêwêpicikân ita, êkay sôskwâc ka-tipahikêyan **1-866-481-8429** ahpô kiyôkâta ita **www.victimfirst.gc.ca**.